

sequi. Sane S. Doctor antea dixerat, filium ita tum solum agere posse, cum parentes non ea necessitate premuntur, ut ejus opera maxime indigent: si vero non sicut in tali necessitate, ut filiorum obsequio multum indigant, possunt praeferimur parentum obsequio filii Religionem interire, etiam contra praeceptum parentum, &c.

Hoc posito, & ut ad rem accedamus non videtur omnino improbari posse Magdalena consilium, volentis apud Crucis Moniales sese recipere, quanvis obstat Mater, ut eam secum retinet; ea quippe in nulla profligis indigentia versatur; ac si forte in indigentiam inciderit, est ei filius, qui eidem, & quidem hanc difficultatem operi afferre potest. Præterea Magdalena præter generalem rationem, perfectioris scilicet

inceps vita, quam fere in humana hinc societate iniri licet, alia peculiares causæ præsto esse possunt, quas illa, ut certo ponitur, suo Directori declaravit, quibusque dicitur ad eam adoneam vita rationem disciplandam, quæ ei se offert, quamque jamdum exoptat, ut nempe ad Crucis Moniales se conferat, atque ita certa quedam pericula effugiat, quibus ejus salus obnoxia est.

His ita se habentibus, postquam Magdalena nil reliqui fecerit, ut Matris confusum obtineat, si tamen id afferri nequerat, potest, atque adeo debet, ea vel relutante iner Crucis Moniales, que ipsam excipere possunt, suum nomen dare.

Decimanum Parisiis hac die 29. Decembris an. 1701.

G. Fromageau.

P A R O C H I .

PArochus est Clericus, qui spiritalem curam possidet, videlicet Beneficium cum animarum cura. Gravissimo semper consilio sua est Ecclesia in iis eligendis, quibus Fideles concrederet; volviturque eos summopere callere sacras litteras, & Concilia, ut possint pro concione explicare, & docere dogmata, quæ in iis continentur, adeoque prætre populis tum veritate fidei, tum morum integratæ. Coelestinus Pontifex in Canone, *Nulli Sacerdotum*, dist. 38, pronunciat haud fas esse Presbyteris in Canonum ignoratione versari, aut quæcum agere regulis absonum, que nobis a Sanctis Patribus præscripta sunt. Sircius Pontifex Epist. 1. ad Hierosolimam Tarracon. cap. 15, docet rotundis verbis nemini Presbyterorum licere sanctæ Sedis Apostolicæ Constitutiones, aut venerabilia facrorum Canonum Decreta ignorare. Porro quod hac in re de Presbyteris omnibus dicitur, potiori sane ratione intelligendum est de Parochis, qui proprii statu ratione, suffiçie obligationibus satisfaciendo cupiditate eo adduci debent, ut sacras litteras, si ita loqui licet, in succum & sanguinem convertant pro sua ipso, popolorumque sibi concreditorum utilitate, eamque sanctorum Canonum notitiam comparent, que ipsis ad subditorum suorum conscientias cum fructu dirigen-
tas inferiat.

Prioribus Ecclesiæ scilicet nullum aliud nomen Parochis tribuebatur, quam Presbyterorum certi cuiusdam tituli; ac deinde dicti sunt Cardinales, ut secererentur a Presbyteris, qui Ecclesiæ, quibus defervebant additi non erant, quique ad eas tantummodo certi diebus, aut ad tempus ab Episcopo mittebantur. Hoc Cardinalium nomen significabat eos toto vita tempore suis titulis addictos esse, quemadmodum janua cardinalibus conjuncta est. Tum Presbyterorum Cardinalium titulus iis peculiariter tributus est, qui in Urbis versabantur; ac denum id nominis in Romana tantum Ecclesia utpote antiquæ Traditioni ceterarum maxime addicta permanuit, & ad Episcopos Papæ Suffraganeos devenit, quia ad eligendum Ecclesiæ caput cum Romana Ecclesia unum idemque corpus constituerunt. Et quoniam aderant olim Diaconi in Titulis aut Oratoriis, quæ digna non erant, quæ a Presbytero occuparentur, illi quoque Diaconi Cardinales sunt appellati. Hæc loquendi ratio vulgo obtinebat sancti Gregorii Magni temporibus, & rotius Ecclesiæ Latina communis erat; & in Romana quidem Ecclesia servata est, in qua Cardinales Diaconi una cum Cardinalibus Presbyteris sacram Collegeum componunt, & cum iis ad Papæ electionem concurrunt; quod argumento est Cardinales a Parochis suam originem ducere.

Hi Presbyteri Cardinales, quos hodie Parochos nuncupamus, subsecutis temporibus evasere parti veluti Episcopi, prout fidelis populus augebatur. Permissi sunt in propriis Titulis Missas dicere, at proinde concionem habere, baptisma quoque conferre diebus solemnibus, id quod tamen non obtinuit ubique gentium. Aderant enim Baptismales Fontes in aliquibus tantum primariis Ecclesiis, que Plebes appellabantur, quibusque qui præter Presbyter, dicebatur Plebanus, quod nominis adhuc aliquibi perdurat. Ab harum Baptismalium Ecclesiæ singulis pendebant multa Oratoria seu minores Parochia. Ad omnes quoque Parochos pertinebat pueros ante & post Confirmationem erudire, mores corrigerere, peccatores convertere, Confessiones audire, occultam penitentiam imponere, agrotantes invisere, iis Extremam Unctionem & Vaticum administrare, ac sepulturam tribuere. Videri potest de Parochorum obligationibus Capitulare Theodulii Aurelianensis Episcopi scriptum saeculo VIII. ad finem ver-
gentem.

Possunt etiam illi matrimonia benedicere. Tantummodo Confirmationem, & Clericorum Ordinationem ad Episcopum pertinet. (a) Post quoque Parochus auctoritate propria creare Psalmistam aut Chori Praefatum, non autem Acolyrum, aut Subdiaconum. Decimo circiter seculo usque ad Jurisdictionem contentiolas Parochi potestatem suam extenderunt, eaque per annos plus quam 300. positi sunt. Romana Ecclesia Cardinales eam servaverunt cum pluribus aliis juribus olim omnium Parochorum com-
munibus.

Ruri porro aderant Chorépiscopi, quorum usus in Oriente quarto seculo multis erat. Serius in Oriente ceperunt, & citius desierunt. Erant illi Vicarii foranei, nempe Presbyteri satis ampla facultate insigniti, qui ruri plerasque Episcopi functions obibant. Episcopi VIII. faculo remissis agentes tradiderunt omnia Chorépiscopi, atque adeo Ecclesiæ Confectionem, & Clericorum majorum Ordinationem; quod in causa fuit, ut illi Leonis III. & Caroli Magni temporibus abolerentur.

Theologi Parochos tamquam sexaginta duorum Discipulorum successores nobis proposuerunt, eosque juris divini esse crediderunt. Ita sentit Facultas Theologica Parisiensis. Post VIII. Parochia Monasteris & Capitulis unita sunt; verum licet subsecutis temporibus a Parochiarum administratione Monachi exclusi fuerint, Regulares tamen Canonici in possessione jure persistere non desisterunt. Capitula & Monasteria, quæ Curas habent, nominare tenentur. Vicarios perpetuos, qui sunt in titulum, Primitivi tamen Parochi sibi titulo reservato. Et quoniam difficile factu est, ut Communites omnino spolientur omnibus bonis & commodis, quibus ante gaudebant, quin vel minimam partem retineant, ideo plura Capitula, atque adeo aliquæ Communites Regulares sibi servarunt hoc jus Parochi Primitivi, partim quidem cum juribus simpliciter honorificis, partim vero cum juribus utilibus simul atque honorificis. Scilicet ad hanc jura exigunt ratio Parochi Primitivi; primo loco ob ea jura percipiuntur oblationes, aut percipiuntur earum pars, quæ statim diebus solemnibus sunt; secundo loco celebratur Parochialis Missa

(a) Concil. Carthag. 4. c. 10. Conc. Lab. pag. 1290.

P A R O C H I .

Missa diebus Paschatis, Natalis, Pentecostes &c. totumque iis ipsis diebus Officium peragitur, quemadmodum etiam die Festo Patroni Ecclesiæ tertio loco percipiuntur Parochia Decima aut omnino aut ex parte. Videri potest, *Collectio Recriptorum ad Primitivos Parochos pertinentium typis edita Parisiis an. 1675.* hoc titulo, „Jus scriptum & iudicatum inter Parochos Primitivos, & eorum Vicatione perpetuo.

Parochi debent Episcopo se sistere, ut examen subeant, & in propriis Parochis ejus auctoritate instituantur; Communites Regulares exemptæ, quæ Parochias habent, in quibus Parochorum Primitivorum titulo gaudent, in iisdem Parochiis retinere debent Vicarios perpetuos, qui cum congrua sufficienti portione ab Episcopis instituentur. Parochorum & Vicariorum perpetuorum ejusmodi obligaciones, & eodem tempore jura sunt. I. (a) Juxta Tridentinam Synodum debent præ manibus habere librum, in quo describant nomina conjugum, tertiisque, diem & locum initi matrimonii, quem quidem librum sedulo custodiunt necesse est; eadem est ratio Sacramenti Baptismatis. II. (b) Qui ad spiritalem curam, aut Ecclesiæ Parochialem, aut gratiam, ut ajunt, expectativam aspirat, nisi saltu mediocriter calleat idioma, seu lingua loci, in quo existit eadem Ecclesia, Provisions, Mandatum, & gratia expectativa nihil ei proderunt. III. Urbium muro septant Parochi gradu insigniti esse debent juxta Sancta Decreta & Concordata. IV. Tum Urbium, tum aliorum locorum Parochis servantur jura oblationis, & alia jura Parochialia, quibus gaudent confieverunt secundum antiques & laudabiles mores, non obstante Aurelianis Constitutione, cui Blenensis Constitutio derogavit art. 51. V. Dispositiones ultime voluntatis & Testamenta a Parochiis aut Vicariis excipi possunt, quanvis in iis pia opera legata sint, dummodo eadem non sint in favorem ipsorum, aut eorum confanguineorum, ea conditione, ut current testatoris & testium nomina subscribenda, (c) aut mentionem facient interpolationis a te facta testatori ac testibus, ut subscriverent, caufamque afferant, cur id non præstiterint, juxta Constitutiones, haud violatis tamen consuetudinibus & communibus disciplinis locorum requirientiam aliam seu maiorem solemnitatem pro loci jure seu scripto seu consuetudinario. VI. Ii, quibus de Parochiis provisum fuerit, in Curia Ecclesiastica Promotores aut Officiales esse non possunt, aut ullam Præbendam, aliudve Beneficium possidere, cujus gratia ab actuali residentia ablinere possunt; quia Parochus debet ipse per se Beneficio suo defervire, non debet illud Vicario committere, nisi dictum Beneficium sit cum Annexa aliquo Dignitatis aut Præbenda, & hoc in casu collocare debet Vicarium perpetuum, qui canonice sit institutus, & qui ex eodem Beneficio portionem congruam percipiat.

Parochi obligari videntur ad residentiam Jure Divino & Ecclesiastico sub mortalis peccati poena, & propero teneri Beneficiorum suorum fructus restituere pro ratione temporis eorum absentia, applicando Fabrica propria Ecclesiæ, aut Parochia pauperibus, quin necesse sit ullam Superiorum sententiam intercedere. (d) statuit etiam Tridentina Synodus, ut prater privationem fructuum ex Beneficiis perceptorum polint ab Episcopis citari, & adigi ad residendum centuris Ecclesiasticis, sequestratione ac subtractione fructuum, alisque remedii juris, atque adeo proprii Beneficii privatione, si forte contumaces & inobedientes extiterint. Neque vero satis est ad residentia obligationem implendam eos corpore tantum praesentes esse; sed præterea necesse est eos ad Officium suorum functiones indesinenter incumbere; ut proinde si ipsi per se, cum possint, suum munus non obeat, sive Vicaris acquiescent, omnino peccent, quanvis in suis Beneficiis resideant, quia juxta Concilium suas oves pacere, atque altera divino precepto tenentur. Igitur præter Christianam Charitatem, urgentem necessitatem, obedientiam, quæ propriis Superioribus prætendit, & evidentem Ecclesiæ aut Status utilitatem nulla alia legitima causa esse potest, cur Parochio concedatur ea venia, ut absit a Beneficio; oportet etiam, ut eas rationes Episcopos cognoscat & approbet, ac tunc quidem tenterit ille in sua sede Vicarium ponere, congrua portio-
ne ejus sustentationi affigata.

C A N O N I C I .

Vide
(b) SIMONIA.
(c) BENEFICIUM.
(d) CONFESSARIUS.

C A S U S L .

Parochus incumbens ad Domini sui negotia.

Parochus, qui Domini sui Parochia negotiis aliquam operam navas, pauperibus, & Religioni magna pere prodit, sua conscientia parochi in suscepso consilio perficeret, id proferit probanibus Episcopo, Vicario generali, & Confessario, qui cum inuis & in cœlo norunt.

Q U A X S I T U M .

Clericus inferioris Occitanie studiis in Sorbona operam navas, cum Baccalaurei gradum adeptus esset, petendas curavit ab Episcopo diffidit literas, quo promoveretur ad Ordines, si Prelato ita videbatur. Annuit Episcopus, qui eum poverat, ex lege, ut statim ac sacerdotio insignitus esset, laborandi gratia ad suum Diocesum redire, ubi ejus opera valde opus erat propter R. P. R. Vix Presbyter creatus erat, cum Parochus ejus amicus prope Lutetiam ipsum rogavit, ut, quod agrotaret, ejus Parochiam administraret; id ille amplexus est; ut ad exequenda Episcopi sui mandata se compararet, ad Curiales functiones incumbens; ac per id tempus, quod brevi fuit, non semel, dum sacram faceret, a Deo petit, ut quod primum sedes sibi offerretur, etiamque ruri sita esset, ejusque prouentus esset liberum non amplius 200. perdiuersum habens eam nimis esse, ad quam a Deo vocaretur.

Loci Dominus, qui norat Clericum, quicun ad studia incubuerat, cum Parisii querendum curavit, rogandumque, ut, cum ibi nulla Parochia domus esset, sedem pones in Castelli, quod Parochis domicili loca erat a multis facili, sperans id quecumcausa fore, ut ille eam curam suscepere, quam re ipsa suscepit.

Hic igitur Clericus in Occitaniam profectus Parochia recens conversorum plene possessionem invit, cui cum biennii aut triennii spatio defervisset, loci Dominus, qui eo venerat, atque Idiomate. Henr. II. Declaratione diei 9. Maij an. 1551. Edid. Molendinense art. 27. (e) Conf. an. 1627. art. 4. (d) Concil. Trid. l. 23. c. 1.

(a) Concil. Trident. sess. 24. cap. 1. & cap. 2. de Matrimonio.
(b) Regula Cancellaria Papæ Innocentii VIII. Regula 19. de Lame Tom. II.

Pauli promissa nullum necne, pactum continet, licet nulla intentio extiterit pacisciendi?

II. Facta hypothese resignationem hanc nullam esse, aut Paulum nolle eam acceptare, quod timeat, ne turbet conscientiam suam, Franciscus, qui Parochiam, cui regenda incepit est, se deferere debere posset, debetne alteri resignare commitens se providentis, nullum pactum iniens, & cunctummodo Resignatarium suum mouens sua negotia ita se habere, sequi & seipsum, & suum Beneficium ei profus dedere?

Rogantur humillime Sorbone Doctores, ut suam subscriptio nomine sententiam mittant.

R E S P O N S I O .

Consilium Conscientie subsciptum existimat, quavis occurrit mendacium in resignatione Paulo a Francisco factum, dum dicitur: *Altius commode vivere valens, haec tamen, que confutet est, loquendi ratio nihil impedit, quominus recta sit resignatio.*

Quicquid autem Franciscus & Paulus ante resignationem ingenue & humaniter manu dixerint, ut amiciter veteris argumentum potius quam ut pactum spectandum est; siquidem esto nihil ejusmodi dictum effet, Franciscus tamen Paulum ressignasset, ut ex expositione facile intellexi est.

Franciscus in eo non peccavit, quod Paulum in Beneficio secum vixit, nec unquam a se recessum speraret; neque etiam spes hoc ad pactum virtuale redigi potest. Quod occurrit hic in re magis absolum, illud est, quod Paulus Franciscus dixit: resignationem ad annos tres perdurare, & semper in Francisci potestate fore ad suum Beneficium redire. Quad alium Resignatarium fortassis timendum esset, nimirum inter Resignatorem & Resignatarium pactum esset, quo sciaret ille non nisi clapsis iis annis tribus possellem iniret; quod Simoniacum pactum esset, quia foret conditio, sine qua ressignatio facta non fuisset. Sed quoniam ex expositione comprehendit hi Franciscus antea suam Parochiam Paulo ressignare parvum fuisse. Pauli verba ex amicita tantummodo ortum transire, nec omnino ressignatione ansam praebevit cuncta fuit.

Præterea dici potest Paulus tantummodo Franciscum monere voluisse eum ad Beneficium redeundi jure gaudere, pristina valetudine recuperata intra tres annos, quibus ressignatio perdurat; quod Recriptorum praxi, & multorum Theologorum sententia valde conforme est.

Ut cuncte sit, si Paulus dignus est, qui ejusmodi Beneficio potiatur, ex expositione nihil appetit, quod impedit possit, quoniam ipsi vi ressignationis sibi a Francisco facta illud obneat, retineatque.

Decimum in Sorbona die 30. Augusti anno 1695.

G. Fromageau; G. Bourret.
C. de Procelles, C. Ph. de La Coste.

C A S U S IV.

Quænam Parochorum sit jurisdictio.

1 Episcopus omnium Parochiarum sui Diocesis Pastor immediatus est. Ejus potestas ad Clericos simul & populum pertinet. 2 Episcopus in Parochia Reformationis: edere potest independenter a Parochio, & Parochio, invito Episcopo, nihil fieri debet.

3 Explicatio Canonis Concilii Rothomagensis 16. sculo celebrazi.

4 Propositiones falsa super Parochorum potestate.

5 Jus Episcoporum in propriis Diocesis administratione,

6 Decretum Tridentini Concilii in hoc negotio.

Q U A S I T U M .

Rogantur Sorbone Doctores, ut suam sententiam dicant super propositionibus insequentibus.

Prima Propositio. Curiam jurisdictiōnē profus eruerit, qui contendit Parochio non licere sua Parochia Presbyterum a resto trahere aberrantem interdicere, eumque tenere monere Episcopum, ut proinde universa Parochi jurisdictio in eo tantum veretur, ut possit Superiorum Ecclesiasticum certior facere.

II. Provincialis Synodi Rothomagensis anno 1581. celebrati verba significant, Parochum potestate gaudere functionibus omnibus Ecclesiasticis interdicendi Presbyteros, qui Fests & Dominicis diebus potissimum Parochiali Officio non interficiunt.

III. Illud in questionem venit, utrum hoc Synodus Parochorum potestatem ad certos quosdam casus relinqueret potuerit, atque utrum Episcopus, & Officialis id facere possint; quod sanz mentis hominibus persuaderi non potest: cum certum sit Parochi potestatem, utpote que divini ju-

ris est, nulla vel Regia, vel Ecclesiastica Constitutione ea:

IV. Parochi jus habent ipsi per se, quicquid ad suam Ecclesiastica rectum ordinem spectata crediderint, statuendi: quod nihil est aliud, quam executioni mandare potestatem jurisdictiōnis, qua cum Parochi titulo inseparabiliter conjuncta est, si Episcopum commonefacere debet, tum solum debet, cum malum infamiae evadit, & fortioribus remedis quam Misericordia in Parochia celebranda prohibitione opus est.

V. Rothomagensis: Conciliū mentem non affigunt, qui putat eam sibi propositum novam potestatem Parochis quoad suas Ecclesiasticas tributa, cum evidens sit illud unum ei propositum suffice, ut eam confirmaret, quam semper haberentur, quaque necessario consequitur Parochi titulum, qui ipsi facultate tributum suorum Presbyterorum, suorumque Subdiocesis Ecclesiasticis, & Subditos sacramentorum usu, cum sis facultatis incepti sunt iudicio proprii Parochi, ad quem solum pertinet provisionis quidem gratia de utriusque judicare iuxta dicti Conciliī verba hec: *correctiones curarū & directiones subiecti.* Si hoc Conciliū Parochis novam potestatem tribuere voluerit, concludendum est Conciliū inter Provincialia tanzi nominis in errorem crassissimum lapsum esse, illud nempe in dubium revocasse, an Parochiorum institutio divini iuris effet ressignatio.

VI. Parochi in suis Parochiis Episcopi sunt, excepta, quod sit D. Hieronymus, potestate imponendi manus in Sacramento Confirmationis, & Presbyterorum characterem imprimendi, excepta ordinatione, & manum impositione, & in ea Episcoporum ratione intera suarum Parochiarum terminos propositi gaudent potestate jurisdictiōnis, quae re quidem vera non sicut arque Episcopalis patet, sed ejusdem rationis est, & divinae pariter institutionis; ita ut Parochi, omnino ut Episcopi, admissi nequeant, nisi Beneficio ipsi adempto, ac proinde eandem exercere possint in omnes fidibus sibi conceditis, five Clerici sines, five Laici. Itaque verum non est Presbyteros suspenderi facultatem ad solum Episcopum pertinente; est illud iusque annexum qualitati ac titulo Parochi, ac qualitati & titulo Episcopi, cum hoc tamen discrimine, quod simoniacum pactum esset, quia foret conditio, sine qua ressignatio facta non fuisset. Sed quoniam ex expositione comprehendit hi Franciscus antea suam Parochiam Paulo ressignare parvum fuisse. Pauli verba ex amicita tantummodo ortum transire, nec omnino ressignatione ansam praebevit cuncta fuit.

VII. Parochi prohibere potest, non Clerici sibi subditi in propria Parochia functiones obsecant, nisi Episcopus sibi relevanter eam potestatem, quae pars est ipsius jurisdictiōnis, cui Clerici sunt, & Laici de jure subiecti sunt. Sans Conciliū Provinciali Rothomagensis habitum anno 1581. tributus Parochi potestatem, suarum Parochiarum Clericos interdicendi, ac suspendendi, nisi moniti resipuerint, ut liquet ex eius art. 18. t. 7. de Presbyteris, & Parochiis. Damas Caratis porrofatuat post triennum monitionem eos suspendendi a diuinis. Et ut ordo in omnibus servetur in Ecclesia, Presbyteros Parochi, sicut omnes alii Parochianos Curatis accepit esse obediētes, & directiones subiecti. Titulo quoque 2. de Divino Culto n. 8. ipsi facultatem impertit in eos ex subditis indigeni curulis, qui proprio officio defuerint. Per curias Ecclesiasticas, per auditorientem presensis Synodi serendas cogere.

VIII. Concilia namque tamquam certum posuerunt Parochos ipsos per se, sive tituli vi ejusmodi potestate gaudere.

III. Hinc sit, huius Synodo Parochorum potestatem ad certos casus restringere licet, & Episcopum, aut Officiale, qui eum representat, id facere posse: quoniam enim Parochorum jurisdictio ab origine divini juris esse ponatur; utsi ratione praxis hujus facultatis, ratione majoris, minoris, quam futurice potest, extenfonis ad jus Ecclesiasticum spectat, ac preterea ab iustis causas ab Episcopis limitari, & coactari potest, non solam quis sunt Parochii superiori, ut a. Tridentina Synodus; verum etiam quia juxta idem Conciliū principi title sui Dioecesis Ecclesias administrare ad eos pertinet divino iure. Hinc D. Thomas Opuscul. 24. alias 19. cap. 4. Conciliū 1. pronunciavit Episcopos in propria Dioecesis Parochos pleno iure gaudere, earumque curam ipsi magis, quam Parochi committant esse; quod hic sanctus Doctor pluribus momentis ostendit.

Quarta paries propositio, quae est exposita, falsa est, si ea sit eius nota, ut Parochi absolute iure gaudet, quamcumque in sua Parochia voluerit constitutionem, aut reformationem faciliendam, provisio[n]is gratia, proprie Episcopi nullis dictis; semper enim Episcopi quedam sibi reservantur, & etiamcum referantur, in quibus ne provisio[n]is quidem gratia quicquam Parochi stauerit licet, quoniam id ad Parochi rectum ordinem expedire videatur. Parochus exempli causa in eo nihil sancire potest, quod ad Matrimoniorum, aliorumque Sacramentorum celebrationem, siveque Parochia exteriori disciplinam pertinet, abique Episcopi proprii consenserit. Videri possunt super hac re particularia Concilia, que supra allata sunt, & Dioecesis Ritualia. Non potest Parochus vel, quod ajunt, provincialiter de cuiusquam ex suis subditis doctri[n]e judicare, veri nominis curulis indigere, Confessores approbare, pascata referare, Concionatores mithone donare, idemque de aliis non paucis, qui Episcopali jurisdictiōni de jure sunt reservata, sentiendum est.

X. Igitur falsa est et resto Parochie ordine quicquam esse, ut vel propositio gratia illud Parochus indiscriminatum statuerit potest, atque Episcoporum potestatem, atque aque instauratio[n]is divinae, adeoque eam Parochi aequa, atque Episcopis adimi potest, ne Sacredos Confessiones audiat, & Missam celebrat in sua Parochia, nisi Episcopus aliter iussit.

Illiā etiam falsum est, quicquid ad Parochi jurisdictiōnē spectare dicitur, ejus utrum inseparabiliter annexum esse, ut propositio[n]is possit Episcopi constitutionem antevertire, perinde ac si Parochi judicium in prima instantia prefer-

argu-

P A R O C H I .

149

argumento est Episcopos, qui Apostolis sufficiunt primiō & proprie suarum Parochiarum Pastores & Doctores esse, cum Parochi accipi non fuerint, ut ait Elias in 4. diff. 24. 5. 25. nisi ut Episcopis open ferrent: Nam ut Anacletus, aliquis Pastores sive rellanis, & confirmat Tridentinus Synodus, in Apostolorum lucam Episcopi successores, qui primi & principales sunt Ecclesiastarum suarum Pastores & Doctores, inferioribus Presbiteris dumitazas in parochi sollicitudines aqua offici vocari.

Est igitur aperte falsum, quod in expositione proponitur, Parochi jurisdictiōnem de medio tolli, si cogitat de Clerici prava vita ratione Episcopum certiores facere, etiam adempta potest, qui poterit, eum ab Ecclesiasticis functionibus interdicendi, quoniam Episcopū, cui in omnes sub Diocesis Parochias immediata jurisdictiōs est, potest ipse per se de ea tota cognoscere, & quod ei videbitur, imperare pro resto ordine, & Parochiarum, ac Parochianorum ingredi.

Sed quid est, de quod Episcopus, iustis de causa, fe Parochio moneri velit, statuerit ille, & Episcopus potest sibi judicium reservare, ut liquet ex Conciliū supra laudatis, & ex iis, que refert Antonius Augustinus in libro 4. & 6. de Episcop. & Presbyt. Ita collectionis: Idque etiamnum obtinet in Ecclesia. Episcopus igitur Parochi potestam minime latit, dum aberrantes Parochie Clericos sibi puniendo reservant, quoniam omnium, quibus Diocesis constitut, ipse primarius, proprie Pastores est; neque id impedit, quoniam Parochio in conflictu negotiis propriis Parochi administrans ius integrum ipse relinquat.

Quod alteran, Parochi prohibere potest, non Clerici sibi subdit in propria Parochia functiones obsecant, nisi Episcopus sibi relevanter eam potestatem, quae pars est ipsius jurisdictiōnis, cui Clerici sunt, & Laici de jure subiecti sunt. Sans Conciliū Provinciali Rothomagensis habitum anno 1581. tributus Parochi potestatem, suarum Parochiarum Clericos interdicendi, ac suspendendi, nisi moniti resipuerint, ut liquet ex eius art. 18. t. 7. de Presbyteris, & Parochiis. Damas Caratis porrofatuat post triennum monitionem eos suspendendi a diuinis. Et ut ordo in omnibus servetur in Ecclesia, Presbyteros Parochi, sicut omnes alii Parochianos Curatis accepit esse obediētes, & directiones subiecti. Titulo quoque 2. de Divino Culto n. 8. ipsi facultatem impertit in eos ex subditis indigeni curulis, qui proprio officio defuerint. Per curias Ecclesiasticas, per auditorientem presensis Synodi serendas cogere.

XI. Concilia namque tamquam certum posuerunt Parochos ipsos per se, sive tituli vi ejusmodi potestate gaudere.

III. Hinc sit, huius Synodo Parochorum potestatem ad certos casus restringere licet, & Episcopum, aut Officiale, qui eum representat, id facere posse: quoniam enim Parochi jurisdictio ab origine divini juris esse ponatur; utsi ratione praxis hujus facultatis, ratione majoris, minoris, quam futurice potest, extenfonis ad jus Ecclesiasticum spectat, ac preterea ab iustis causas ab Episcopis limitari, & coactari potest, non solam quis sunt Parochii superiori, ut a. Tridentina Synodus; verum etiam quia juxta idem Conciliū principi title sui Dioecesis Ecclesias administrare ad eos pertinet divino iure. Hinc D. Thomas Opuscul. 24. alias 19. cap. 4. Conciliū 1. pronunciavit Episcopos in propria Dioecesis Parochos pleno iure gaudere, earumque curam ipsi magis, quam Parochi committant esse; quod hic sanctus Doctor pluribus momentis ostendit.

XII. Tertia paries propositio, quae est exposita, falsa est, si ea sit eius nota, ut Parochi absolute iure gaudet, quamcumque in sua Parochia voluerit constitutionem, aut reformationem faciliendam, provisio[n]is gratia, proprie Episcopi nullis dictis; semper enim Episcopi quedam sibi reservantur, & etiamcum referantur, in quibus ne provisio[n]is quidem gratia quicquam Parochi stauerit licet, quoniam id ad Parochi rectum ordinem expedire videatur. Parochus exempli causa in eo nihil sancire potest, quod ad Matrimoniorum, aliorumque Sacramentorum celebrationem, siveque Parochia exteriori disciplinam pertinet, abique Episcopi proprii consenserit. Videri possunt super hac re particularia Concilia, que supra allata sunt, & Dioecesis Ritualia. Non potest Parochus vel, quod ajunt, provincialiter de cuiusquam ex suis subditis doctri[n]e judicare, veri nominis curulis indigere, Confessores approbare, pascata referare, Concionatores mithone donare, idemque de aliis non paucis, qui Episcopali jurisdictiōni de jure sunt reservata, sentiendum est.

XIII. Igitur falsa est et resto Parochie ordine quicquam esse, ut vel propositio gratia illud Parochus indiscriminatum statuerit potest, atque Episcoporum potestatem, atque aque instauratio[n]is divinae, adeoque eam Parochi aequa, atque Episcopis adimi potest, ne Sacredos Confessiones audiat, & Missam celebrat in sua Parochia, nisi Episcopus aliter iussit.

XIV. Sexta propositio est notio est, Parochos in suis Parochiis Episcopos esse, ac si Ordinatio, & Confirmatio excipiatur, eorum potestatem jurisdictiōnēs esse rationis ejusdem, atque Episcoporum potestatem, atque aque instauratio[n]is divinae, adeoque eam Parochi aequa, atque Episcopis adimi non potest, nisi in eos inquirendis: ius suspendendi Presbyteros qualitat, & titulo Parochiarum non minus, quam quaslitati, ac titulo Episcoporum annexum esse, si conferantur hec verba cum iis, que occurserunt in tertia propositio[n]e, nempe Parochi potestatem aptiore divini juris nulla vel Regia, vel Ecclesiastica. Constitutione coactari potuisse;

K 3

in

in quarta, potestatem jurisdictionis inseparabiliter cum Parochi qualitate conjunctam esse, eumque illa nisi postea provisio nis gratia; in quinta, potestatem jurisdictionis esse necessariam confessionem tituli Parochi, ad quem solum pertinet provisio nis gratia de suis subditis judicare: aperte confit ex his omnibus loquendi rationibus eam Auctoris doctrinae esse, ut Parochus intra Parochiam id emne possit, quod Episcopus intra Diocesim, quoad hoc eaque sint institutionis diuisus, eorumque potestas ejusdem natura sit; ita quippe pronunciat Auctor Parochos in suis Parochiis Episcopos ele.

Porro ex iis omnibus, qua dicta sunt, facile cognosci potest carum propositionum laitissima, eisque temeritas, qui eadem propositum, he nimis adverfantur definitioni Tridentini Synodi, qua non dubitat Episcopus prater Confirmationis, & Ordinationis Sacra menta, posse alia facere bene mulata, que inferiores Ministri nequeunt: Episcopos a Spiritu Santo potest regere Ecclesia Dei, eisque Presbiteris esse Superioribus, ac Sacramentum Confirmationis conferre, Ministres Ecclesie ordinare; atque alia plorague paragere ipsos posse, quorum functiones potestatem reliqui inferioris ordinis nullana habent.

G. Fromageau,

C A S U S V.

Parochus in exilium actus, & infamis declaratus,

1. *Rescriptum exilii officit Sacerdotem infamem, & quo indi- consequitur, irregularem.*
2. *Gratia Principis infamiam adimens irregularitatem tolleres, & tuus in Sacerdos ad suum ministerium redire posset.*
3. *Potest quidem Parochus irregularitatem adimere, & celebrando Missa veniam huius Sacerdoti concedere; ut quoniam in Gallia infamiam adimere negat, non poterit Presbyter Sacram facere, nisi ibi, ubi ex illo exilium notum non erit.*
4. *Potest exilii finem ad Datariam accedere debet, ut ab irregularitate, que infamia effectus est, liberetur.*

Q U A X S I T U M.

Sicutius Rescripto Parochus novem annorum exilio multata sunt est. Quia in re queritur a Doctoribus:

I. An hoc exilium eum infamem efficiat.

II. An hoc infamia eum reddit irregularem.

III. Ad quem debet accedere, hujus censura tollenda causa. Si Rex infamiam tolleret, simul necne irregulitatem de medio tolleret?

IV. Potestne ea tolli ex illo exilii finem, & hac ratione potestane illa fuis Ordines exercere?

V. Si hic Parochus a Romana Curia Rescriptum impetrat, quo redintegratur, Superior, ad quem directum Rescriptum est, illudne probare teneretur?

Rogatur Consilium, ut in medium afferat leges, & Canones, quibus nuntiatur decisiones, quae expectantur, praferim quod articulum quartum ceterorum gravissimum.

R E S P O N S I O.

Consilium Conscientia subscriptum, ut ad propositos questiones respondent, existimat:

Quod primam, hunc Parochum ob exilium, quo per Rescriptum damnatus est, infamem effici cap. infames 3. qu. 7. si papa, quia cum quis a Judece propter grave delictum reprehendit, & punitur, siam famam amittit, & infamis evadit. *Glossa cap. cir. v. papa.*

Quod alteram, haec infamia Parochum irregularem fieri, nec posse suorum Ordinum functiones obire, cap. infames 6. qu. 1. Consuli potest Saurus l. 7. cap. 11. de censor.

Quod tertiam, nisi Rescriptum impugnari possit, folius Regis esse huic Parochio veniam dare, & exilii ponam ante finem remittere, nempe iuribus suis omnibus, eidemque, quia ante damnationem gaudent, conditione eum restituere; tunc enim nulla amplius adest irregularitas, quia nulla adest infamia; ita sententia Saurus loco citato n. 15. & complures alii Canonistae, quos afferunt Suarez, de Confusis, Dif. 48. sect. 2. n. 10. Layman l. 1. traxi. 5. de irregul. c. 4. n. 10. Avila de cens. p. 7. dif. 4. dub. 5.

Quod quartam, Principem, dom infamiam tollit, indirecete irregularitatem tollere, vel ut cesser. efficer, ut proinde Sacerdos suos Ordines exercere valeat, ubi, & quando voluerit; utrum autem Pontifex possit idem beneficium ante exilii finem ipsi concedere, difficultas est, de qua ferme est in responsione.

Ad quintam, & postremam questionem: dicitur ergo Pontifex exilii tempore hunc Parochum ab irregularitate libera posse, quia illa suorum Ordinum functiones exerceat. Cum enim irregularitas sit pena Ecclesiastica a jure inficta, ea dispensare Pontifex potest; ita Saurus, & plures alii, quos laudat loco supra appellato n. 13. Notandum tamen est

Pontificem non in Dataria hanc dispensationem tribuere, utrum in Penitentiaria, ad quam Parochus accedit necesse est, ut celebrandi veniam obtineat; qua quidem venia uti possit in locis diffisi, ubi eius exiliu notum non est; eummodi lane mos est, ac suffici Penitentiaria dispensationem hunc Parochio praeferre esse exilii sui tempore, quo elapsio ad Datariam se conferat, ut ab irregularitate, quam infamia attulit, liberetur, quoniam adhuc ea censura subsistit.

Decimum hac die. 15. Decembri anno. 1697.
G. Fromageau.

C A S U S VI.

Parochus e Capucinorum Ordine absque Superiorum suorum licentia eductus, ut suis optuletur.

1. *Capucinus e suo Conventu egredi potuit, ut suis Genitoribus indigenitus operam ferre, perita a Superioribus suis venia.*
2. *Potest Ordinis sui habitum deporre.*
3. *Episcopus potest eum, recusantibus Superioribus, Parochum creare, tamquam ipse veniam tribuere.*
4. *Ille vero, quantum quidem per Parochi munus potest, Capucinorum regulam servare debet.*

Q U A X S I T U M.

Capucinus, cuius pater, mater, frater, duique frores ante eius Professionem maxima necessitate premebantur, volens imponsterum eiis prosto esse, defendit Ordinis, & Parochie, qua libi a proprio Episcopo offerebatur, administrante veniam a suis Superioribus petiti. Negant enim veniam Superioribus, polliciti se centum quinquaginta libras annuas ejus Confanguineis largituros. Ille fentius eam summa imparet esse almonie, incoluti, velutini personorum quantum aut inquitur, quarum ea ratio est, ut operari, & vietum labore incurriri nequeant, et Claustro egreditur, habentque depositi pro facultate, quam habet ex Regula in hac facti specie, ut nempe veniam a suis Superioribus petere debet, tametsi minime obtineat.

Nihilominus ipse, quo magis magisque suam conscientiam in toto ponat, orat Sorbona Doctores, ut sequentes questiones dirimant.

Quæratur igitur I. an et Claustro egredi potuerit, ut suis Parentibus operibus opitularetur, quia a suis Superioribus veniam scripto exarata obtinere potuerit?

II. An ante egredium potuerit sui Ordinis habitum exuere, ut Regula eidem permittit, aquedico pecuniam possidere &c.

III. An obligetur ad jejunia & præces Regule Capucinorum, quemadmodum antequam Ordinem deserteret, iflde adiutoris erat?

R E S P O N S I O.

Consilium Conscientia subscriptum existimat,

Quod questionem primam, Capucinum, cuius pater, mater, due freres, & frater tanta premuntur necessitate, ut si subdicio vivere nequeant, & Monasterio egredi potuisse, ut illi operam ferri, potissimum a suis Superioribus veniam petuit, quia haec necessitas ejus professionem praefecit; has Theologorum communis sententia est, & inter alios Baffi Capucini. Religio n. 2. n. 8. Si filius, ejus verba sunt, parente in gravi necessitate consenserit praefitus fuerit, senatus egredi, si o altere subvenire non potest, quia ingressu non poterat: obligari non contraria. Quoniam igitur illi inter Capucinos perfidens sunt Confanguineis operam non poterat, egredius veniam Superioribus ei concedere debuerunt; quam illi negantibus, egredi potuit, quoniam Regula expressa in hanc rem est, ut in Expositione declaratur est. Optandum quidem fore, scripto a Superioribus ejusmodi veniam eidem concessam tuuisse, quia ea epus haberet potest in foro externo, & ad egredius necessitatem firmus probandat; at cum eam obtineat nequiviter, tranquillo animo esse debet in foro interno, & quod pertinet ad conscientiam, dummodo Guardiano & Provinciali declarationem formaliter & juridicam exhibuerit.

Quod secundum, ex Regule verbis in Expositione allatis conseqüens heri Capucinum potuisse habitum exuere, officio, quod suscipiebat, minime congruent; nihilominus Baffi, qui sive Capucinorum regulam non ignorabat, inservicimur & generatio pronunciat Regularem debere ad Pontificem configurare, ut deponendi habitu dispensationem obtineat: Notandum tamen, quod filius egredius & Religione habens Religionis gestare debet, si gestatio habitus non impedit a labore pro Parentum sustentatione. In hac habitus dimissione non potest dispensare Prelatura, sed filius Papa. Sanchez hujus patr. sententia est lib. 4. cap. 20. num. 22. moral. Confitetur igitur Capucinum ad Romanam Curiam configere debere, & in supplicatione testari, se, dum habitum abiecit, bona fide,

P A R O C H I.

151

fides, & ob sua Regula verba fecisse. Loci Episcopus potest interim hanc permissionem eidem concedere.

Quod tertium, respondet cum Baffio loco laudato Capucinum hunc teneri non solum quod ad sua Regula efficientiam pertinet, sed alia quoque capita minus grava servare, quod abesse immodo incommodo poterit: item Religiosus, quamvis in seculo maneat, observare debet non solum officia Religionis, sed etiam majora præcepta, & minores observantes sua Religionis, ut Iesu, &c. eo tamen modo, quo comode poterit.

Decimus in Sorbona hac die 27. Januarii anno. 1698.
G. Fromageau.

C A S U S VII.

Parochus Capellam possidens dissitam, & Missis oneratam.

Parochus in Cathedrali, a qua leucarum sex spatio distat, nequit possidere Capellam, que Missarum obligationes adiunguntur, & in fundatione addita est illi qui huic Ecclesie incorporata ad perpetuam residentiam obligatur, & nuncupansur consimili servitores Ecclesie.

Q U A X S I T U M.

Quaruntur Domini Sorbona Doctores, ut super questione, quae sequitur, sententiam dicere velint.

Queritur, an Titulus Ecclesia Vienna Allobrogum sex majoribus leucis diffisi Parochia possidere possit una cum Parochia Institutione Missarum in Viennensis Urbis Cathedrali Ecclesia fundata, que sua fundationis titulo illi affecta est, qui eidem Ecclesie incorporata sunt. Titulus pro certa habet libri licet eam cum Parochia tua conscientia possidere, quia cum ejusmodi Beneficiis si simplex natura sua, nec residentiarum ullam sunt, ea est generalis Regula, ut ne Parochus abducat a Residentia ultra duos absentia menses a Tridentino Concilio concessos s. 23. de reformat. cap. 1. in negotiis non ita magni ponderis exercendum, preferuntur vero si alii vici ad eadem obvnda idonei non sint. Ob hoc principium non licet Episcopo Parochum in Secretarium aut Promotorum eligere, aut alteri officio addicere, quoad a residentia & Parochie curia euident avertat.

Contra stat, habitibus Ecclesia Viennensis ad actualem & perpetuam residentiam obligari ejusdem Ecclesie statutis, & proprieatis in istem statutis nuncupari consimili servitores Ecclesie; id quod effect, ut Missarum institutiones ipsi affecta per accidentem sint incompatibiles cum aliis Beneficiis, que Residentiam requirant, non ex natura Beneficii, sed ratione & Parochie curia euident avertat.

Fundatorum mens es fuisse censetur, ut eidem Ecclesie incorporatis tribuerent, unde commodius subsisterent, quo ipsos actuali & numquam interrupto servitio devoverent.

R E S P O N S I O.

Theologia Doctores subscriptum, qui expositionem hanc virulent, & expanderunt, existimat Titulum Ecclesie ab Urbe Viennensi sex majoribus leucis diffisi Parochum non possidere simili cum Parochia Missarum in Viennensis Ecclesia fundatarum institutionem possidere, licet huiusmodi Beneficii, censentur simplex suape natura, quia illud vi fundationis affectum est habitu & incorporatis ejusdem Ecclesie; nec eum modo peccatum, ejusmodi institutione suscepit, aut retenta, verum etiam locum fore devoluto, quod obtinere potest in ejus gratia, qui qualitatibus fundatione ipsa reflectis infractus esset. Præterquammodum enim id conflatis est Gallarum iure, sacrofacta Tridentina Synodus id ipsum generatim proponit sect. 25. de reformat. cap. 5. Ratio solitaria, inquit Synodus, ut illi, qui bene confusa sunt, conscientias ordinariadas non detrahatur: quando igitur ex beneficiis quoniamcumque versatione aut illis conscientiis qualitatibus aliquis requireatur, seu certa litonaria sunt injuncta in Beneficiis collatione, seu in quamcumque alia dispositione, ei non derogatur & alteri facta prædictio subiecta configetur. Quod ultra Cardinales hujus Concilii interpres, & Doctores amplius sunt, ut ex Barbofa at hoc Concilium adnotacionibus liget intelligi. Quare cum Parochus hic Cathedralis Ecclesia Viennensis habituus esse non possit, quia actualiter & continuam residentiam sua Parochie prestare debet, et vero habitudines continuam pariter præsentiam requirunt, inquit, qui eas habent, sunt consimili servitores Ecclesie, quibus ejusmodi Missarum institutiones affecta sunt, extra omnem dubitationem aleam possum est, hinc Parochio non licet eam, de qua queritur, possidere.

Decimus Parisius in Sorbona die 14. Februario anno. 1680.

Aug. de Lamer.

C A S U S VIII.

Parochus, quem Episcopus abducit a residentia, ut in Diocesii ejus opera utatur.

¹ Non potest Episcopus Parochum a servizio, quod sua Parochia præfatis servetur, extirpare, quod speret fore, ut illa nolit operari novas Ecclesias, quia Residentia Divini juris est.

² Cum ea munia cum animalium cura stare non possint, Episcopus debet Parochiam alteri tradere, ut Parochum, quibus voluntate, officiis addicere.

Q U A X S I T U M.

Rogantur humillime Sorbona Doctores, ut probatam subscriptam tantum sententiam proferant in hac facti specie;

Videlicet an possit Episcopus a propriis Ecclesias Parochos avocare, quos suo ipsius, suaque Diocesis servitio addiccat. Possumus ex iis fibi lunare, unum quidem ad Secretarii, alterum vero ad Promotoris tertium denique ad Sanctimoniam Concelliorum & Directoris officia. Forum rem uno residentia obligatio se obstringi potest, servitil Episcopo & Diocesi exhibiti praetextu.

R E S P O N S I O.

Consilium Conscientia subscriptum existimat, quantumlibet Parochi residere tenetur, eos nihilominus extra sua Residentia locum aliquando exerceri posse in casibus peculiaribus gravibus, in quibus Episcopus opus habet corundem opera, ut grave negotium, quod ad publicum, seu Diocesis, seu Provincia, seu totius Regni bonum spectat, ad exterrit perducere. Sed quoniam ejusmodi casus rari & extraordinarii sunt, ea est generalis Regula, ut ne Parochus abducat a Residentia ultra duos absentia menses a Tridentino Concilio concessos s. 23. de reformat. cap. 1. in negotiis non ita magni ponderis exercendum, preferuntur vero si alii vici ad eadem obvnda idonei non sint. Ob hoc principium non licet Episcopo Parochum in Secretarium aut Promotorum eligere, aut alteri officio addicere, quoad a residentia & Parochie curia euident avertat.

Doct. id Sanctus Carolus ait: fluorum lib. 3. tit. Parochi. Eparchia. n. 14. 15. & 16. roundi hysc. verbis: Neve ad Seminarium quidem curiam, vel ad Vicarii manus, vel ad sancte etiam Inquisitionis Officium, nec vero ad alium quidquam opera Regularis Curam animalium genitissimi Episcopis ita manu, ut ab Ecclesia, & Beneficio in ejus curam eruditio diutius abire non debita residentia pertinat.

Garcias parta tercia cap. 2. num. 24. de Benef. plures assert Congregationis Tridentinae Synodi Declarations, ex quibus compertum fit Episcopo non licere ultra duos menses vel in fluo ipsius, vel in sua Diocesis servitio Parochum detinere, licet Vicarium conquirat, qui ejus loco Parochiam administrandi sit capax.

Barbofa 3. part. allegat. 53. n. 86. de papa. Episcop. expressis

verbis pronuntiat Episcopum non posse proprii Secretarii officium Parochi demandare; addit etiam ita decimum esse: Nec etiam Episcopus potest uti opera Parochi in visitatione, vel in alio servitio sui Diocesis, nisi pro tempore duorum mensem, & nisi relatio idonei Vicario. Armendarius: Decimum, non excusat illius opera pro Secretario, vel Vicario foraneo.

Bonacina tom. 1. dif. 5. punti. 5. n. 14. de oblig. Bonac. Respondeo Episcopum non posse nisi opera Parochi in visitanda Ecclesia, aut pro servitio Ecclesie Cathedralis, vel pro Secretario, aut in exercendo Vicario foraneo, ita ut Parochus excusetur pro tempore a Residentia, excepta tamen gravis causa, & exerciti dubius mensus in Concilio Tridentino concessus. Sic enim declarat Sacra Cardinalium Congregatio. Idque ex eorum probat, quod Episcopus in jure communis, cuiusmodi est in Parochi residiendi obligatio, dispensare non potest: Amplus etiam Parochia pro eo tempore per alium Ministerium idemnum consolatur, & nam Episcopus dispensare non potest in jure communi.

Pirrhyn. tom. 3. lib. 3. tit. 4. sect. 1. S. 6. num. 49. de Cleric. non resident. ait Episcopum, si nullum inventat, cuius utatur opera vel in visitatione, vel in Vicarii generalis, aut Promotoris officio, posse id muneric ad temporis Parochio demandare, dummodo in ejus Parochia Vicarium idemnum statuat, ita ut ex Parochi absencia neque in Parochiam neque in Parochianos quidquam redundet incommode. Ait et illud non inde ausam arripientem esse facile, levibusque de causis Parochos a propriis Parochiis abducendi, ut Diocesis negotiis implicantur: Episcopus ex gravi causa licentiam dare potest Parochi discendi a propria Ecclesia ultra duos menses, cuiusmodi gravis causa est occurrere potest, si in aliqua Diocesi ad aliquod tempus

cium suape natura amovibili tribuit, se eum nunquam revocaturorum; peccat Superior hic, & ex promisso nulla est lex iuris. C. cum ad Monasterium de flavi. Monach. eamque preiude revocare potest; at si promissoem jureprudendo firmavit, eam non amplius absque perjurio revocare potest, quia communis regula est, inquitane Sanchez, & Tamburinus c. iuramenti, cum aliquo peccato fieri potest, semper servanda esse; eadem est ratio jurantis in fidei testametum nunquam revocaturum. At iusquerendum in proposita facti species est prorsus alius, ex rationibus iam explanatis compertum fit.

Istaque Confutatio concludit. I. Religiosum, quod a suo sermo est, peccasse, si iurispergat promisit id, quod se praestitum in animo non habebat, quodque ipse ipsa proprii Ordinis Statu*s*, communiquerit iuri contrarium, & simoniacon erat. II. Eundem Religiosum non possit citra culpam suam iusjurandum implere, & prouide fuit Parochia proventus propriis Superioribus disponendos reliquiae; quia committeret Simoniun*m*, qui occaret in profanatione, quam ab eo Generales extorti, & penitus omnibus contra Simeoniacos in Iure pronunciatis obnoxius foret; effet excommunicatus, & irregulare*s*, ejus Beneficium effet impetrabile, & dubio procul ipse*s* spoliatur. III. Religiosum perjurium non fore, si suum iusjurandum non servet, quia est contra bonas mores, ac prouide nullum; verum ut scipuli*s*; qui subfert potest, disjunctur, & re for*s*, ut ille ad Pontificem configurato*s*, qua iurę regurgitare liberetur, atque ita in id unum incombatur, ut suo muperi faciascat.

Decisum hac die 27. Augusti an. 1693.
G. Fromageau.

C A S U S X

Parochus, qui se abdicat, ut contra se excitatam procellam sedet.

¶ Cum Panachus vel absque culpa gravis procela in sua Pro-
rachia copria occasio est, senetur Beneficium dimisere, si
intelligas nullam aliam procella tranquillanda rationem sup-
petere.

2. Id nonnisi consentiente Episcopo faciendum est.

O U A E S I T U M

Cum non vulgaris loci Parochius integra valetudine, & plena cum cognitione suam Beneficium pure, & simpli- citer dimisisset, ejus frater illud obtinuit a Collatore; & du- bus post annis cum dimidio, Frater possessor defititus egit scandalum, it denum Parochio ad pacem revocande nulla ana- praetatio prout sit, quam Parochie abdicatio, ille quidem ea se abdicare debet, ut in alterum conferatur, qui Titularis fer- tri minus dolo erit, & cuius occasione Deo non tam graves injuriae, ut sit verosimilimum, irrogabuntur.

Ad extremam Beneficiu[m] Titulari nostro, licet ad it[em] adimplirandum idoneus sit, dimittendum esse ex eo claris- tis evincitur, quod per ea, que contra ipsum suscipiuntur, & que in Expeditione commemorata sunt, impeditus est ha- cenus, & tempore etiamcum impeditur sua Parochie prodefi- se, ut prouide in fede, quae occupat, evadat inutiles, atque adeo fortassis noxiis in quo res sunt,

At Parochie gravitas, conditio partum, inter quas orta est constitutio, circuio, quam prior Titularis adibet in suis consilii, & in Factum, quod ut se commendaret, evulavit, miseratio, quo expoliatos homines prosequi solemus, & ingenio propenso, quo nos ad malum facile credendum adiicit, hæc omnia jam in Parochia scandalum excitarent eo magis, quod Parochia familia ibidem precipuo loco est; experientia hac praefente Titulari certum efficit fore, ut scandalum magis, magisque augeatur, & infamabile foſſan evadat, si negotium diutius perdueret, & in tribunalibus per

Ceterum alter jam annus est, ex quo ille Superiorum, confangineorum, amicorum auctoritate uitius, utilia proponit, maximam moderationem, & patientiam impedit; nihil horum tamen potuit fratis animum compondere, quippe who adeo exacerbatus est, ut nulla tranquillitas spes a fulgeat, ac Titularis perfusum habeat, si negotium Senatus iudicio subjecerit, & vel Solemnioribus Rescriptis in Parochia positione retentus fuerit, suum fratrem querelis, injurias, libellis, fraudibus, aliquis ejusmodi adversum se feliciter implacabile geras non delitatur, venient quoque, vis, & aliorum id generis facinorum iniurias perterrefactas est.

Ad quartam, Titularis Parochiam dimittens ad suam Subditorum aedificationem, & ad suam ipsius saltem multum conferat; quoniam sua Parochia tranquillitatem concibit, & non amplius obnoxios occasioni iadendi Dei, vel ut ab aliis iadatur, efficiendi. Quamobrem, his omnibus poftis, ponderatque, Titularis, de quo queritur, se Parochia abdicare debet, nisi Ordinarius, cui prefentem difficultatem tenet exponere, spebat quibusdam peculiariis circumstantiis, aliter judicaverit.

Prefens Parochus, quo est animi candore, nihil aggredi
velut sine fine cuius Directoris, cui anima fui, huiusc,
prout hic expositione est, pugnati statum detexit. Illa vero
Decimus die... Decembris an. 1695.
G. Fromageau.

Decisum die... Decembris an. 1695.
G. Fromageau.

P A R O C H I A

Dominus

Arochia nomine venit Beneficium, in quo est animarum cura; videlicet in quo Sacerdos tenetur invigilare rationibus gregis sibi ab Ecclesia concretiti, cum erudire, ei Sacraenta administrare, ei enique, prout opus fuerit, opitulari, quoniam debet, docente Divo Paulo, animarum omnium, quam curam habet, Deo rationem reddere. Haec Parochia cum Ecclesia orte sunt; Apostoli quippe in Ecclesiis recens institutis crearunt Presbyteros, qui eas una cum primo Episcopo administrarent; & hic quem Episcopos ad earundem Ecclesiarum regimen alios, cum opus esset, instituendi porreant gaudebat amplificata deinceps Ecclesia, & Fidelium numero succrescente, necesse fuit in una, eademque Urbe dures Ecclesias extrui, quippe cum Episcopalis satis non esset, statuque Presbyteros, qui rusticani Ecclesias praesent. Constat Optati temporibus quadraginta Basilicas, quas regebant Presbyteri, Roma sufficiens, & Cornelius Pontifex in sua ad Fabium Epistola restat in Romana Ecclesia quadraginta sex Presbyteros extitisse. Qui Episcopalem Ecclesiam, qua Cathedrals dicta fuit, administrabant, subfecitus temporibus Canoniconum nomen sumpererunt; catenique Presbyteri Ecclesiis alias tum Urbanis, tum agrefibis deservientes nominati sunt Parochi, & eorum Beneficia Parochia. Haec Parochia prioribus Ecclesiis facilius uncupata sunt Tituli, scilicet loca precum, aut orationis, quo circum undique iustrabit Episcopus Fidei in congregationem habiturus, antequam singulis in locis Presbyteri statuerentur. Hac distributione opus erit in magnis Urbibus, ut Roma, & Alexandria, ubi ineunte saeculo IV. plures Ecclesias, & in singulis presbyterum docendo populo addidimus intelligentissimis extitisse. Haud ita multo post Oratoria ruri extrixi supra sunt eorum commido, qui ab Urbe disti essent, & in his Oratoriis Presbyteri ponebantur. Ejusmodi fuit Curatorum Beneficiorum, seu Parochiarum exordium. In parvis Urbibus sufficiebat Cathedralis; unde adhuc in pluribus Cathedralibus Parochiae sunt.

Pluribus Senatoris Reffcriptis declaratum est, Episcopis jus esse Parochias in suis Dioceesis erigendis; & Senatus Burdigalensis Reffcripto suo diei 23. Maij ann. 1669. Episcoporum potestatem agnovit, in Constitutionibus ab Episcopo Bajonensi in hanc rem editis nihil absolum existere pronunciavit. Omnes etiam Parochiae Episcopali Jurisdictioni subiectae sunt, five illarum ad Sancti Joannis Hierosolymitanum, five ad alios Regulares Ordines spectent: adeoque Episcopi eas possunt inviseri, eorumque Mandatis Parochi se subiecte debent. Negari non potest aliquando Parochias exemptas in Monasteriis extitisse, qua quidem exemptae Parochiae ex parte inde ortum traxerant, quod ab initio in aliquibus ex suis Parochiis Monachi ipsi Parochorum munere fungerentur. Cum enim, quod ad ipsos spectabat, ab Episcopi visitatione exempti essent, quia juxta propriam Regulam ab Abbatibus dependebant, hanc eamdem exemptionem in suis Parochiis servare volerunt, cum earum administrationi facultates Presbyteros praficeret coacti sunt; atque haec ratione pedentem Territorium, & jurisdictionem Episcopalem sibi comparauit, qua quidem Jurisdictione ad eos minime pertinebat, quippe cum ab ea illi non plenum communii jure, sed propria quoque Regula removeantur. Ius hoc pluribus Pontificum Decretalibus confirmatum adhuc aliquibi perficitur.

Parochiarum, ad quas nominatio Episcopi est, collatio ad Capitulum spectat, Episcopali Sede valente, ut Parisiensis Senatus Rescripto die 6. Septembris ann. 1642. definitum est. Parochie tam Regulares, quam Seculares subjectae sunt juri vacationis ad Archidiaconos pertinentis, exceptis iis, quorum singularibus permutatione, aut resignatione in favorem provisum fuit. Ita judicatum est Rescripto Parisiensis Senatus in favorem magni Archidiaconi Carnatenis, cui servata est posseficio juris vacationis in Ecclesia de Camp-ron, quandovis contentio fuit. Rescriptum hoc est diei 26. Augusti ann. 1651. Aliud magna Camera die 17. Decembris ann. 1652. servat idem jus Archidiaconis Suelionibus. Omnes Normandia Episcopi gaudent iam pridem vacationis iure, quod eorum gratia communi quodammodo evasit. Prescriptio potest in hac facti specie tituli loco esse, quia absolute, & generaliter loquendo perceptio fructuum ex vacatione cum Episcoporum iure non pugnat. Antequam deim, aliquis redditus, qui Episcopis cum Parochis Ecclesiis administrantibus communies erant, distribuerentur, maximam eorum portionem Episcopi percipiebant. In eorum quoque potestate erat alius, quod congrueret, assignare; potuerunt etiam, quin communii juri vel tantillium derogarent, sibi sumere, cum partitio facta est, femel annua omnium Parochiarum, quae in eorum Dioecesibus existebant; quemadmodum etiam in Galliis Dioecesibus aliquae sunt, in quibus Episcopi Parochiarum decimis quartio quoque anno fruuntur; quod ex eo esse fit verosimile, quod quartam sibi partem in eorum partitione retinuerint.

Parochia Abbatii, Prioribus, Ecclesiis Cathedralibus, aut Collegiatis unitæ Vicariatus perpetui
co, & titulo habenda sunt per Constitutionem ann. 1629. art. 12. Archiepiscopi, & Episcopi præci-
sent Abbatibus, Prioribus, Capitulis, & cæteris Ecclesiasticis, qui gaudent Jure Parochorum primi-
orum in Ecclesiis per Parochos amovibiles administratis, ut definito tempore sibi nominent Pres-
byteros illi qualitatibus præditos, quæ ad Vicarii perpetui munus obeundum requiruntur, iisque con-
truum portionem assignabunt ipsorum sustentatione convenientem, Parochie, & Servitio præstadi rati-
one habita. Capitula, quorum mensa Parochia unitæ sunt, iisdem Vicarios perpetuos præficiendos
arabunt; & quia Capitulum Lingonense tertio quoque anno Canonicum delegabat, ut Ecclesiæ
ancientiorum Petri, & Pauli, quæ ejusdem Capituli Mensa unita erat, deserviret, Parisiensis Senatus
Lescrito in Reformationis modum edito die 23. Februarii ann. 1664, declaratum est, id Capitulo
cere non licere, statutumque, ut dictum Capitulum Lingonense, alia & omnia Capitula, & Com-
munitates Senatoria Jurisdictionis, quæ Parochias habent ius Menſis unitas, iis statim providendum
quarent.

Wide. (PAROCHI.